

Zdroje informací – typy šetření a jejich základní charakteristika

Zjištění prezentovaná v této tematické zprávě jsou založena na informacích z několika dílčích šetření. Takto jsou využity informace o formách, rozsahu, kvalitě a výsledcích vzdělávání v tématech souvisejících s dopravní výchovou, které byly pro výběrové soubory základních škol shromážděny jednak během tematické inspekční činnosti² a jednak z výběrového zjišťování znalostí a dovedností žáků v tématech souvisejících s dopravní výchovou. Specificky tak jde o informace z následujících dílčích šetření:

- První dílčí šetření se zaměřilo na hodnocení vybraných aspektů organizace a realizace dopravní výchovy na základních školách navštívených během tematické inspekční činnosti (např. organizace dopravní výchovy ve škole, formy a rozsah realizace dopravní výchovy, materiální a personální podmínky realizace dopravní výchovy a další).
- Druhé dílčí šetření rozšířilo informace o organizaci a realizaci dopravní výchovy o pohled ředitelů základních škol navštívených během tematické inspekční činnosti. Součástí tohoto šetření byly také otázky týkající se spokojenosti ředitelů s vybranými aspekty realizace dopravní výchovy (např. nabídka výukových materiálů a pomůcek, nabídka vzdělávacích akcí, náměty pro zkvalitnění realizace dopravní výchovy a další).
- Třetí dílčí šetření poskytlo informace o výsledcích vzdělávání ve vybraných tématech souvisejících s dopravní výchovou. Výsledky byly hodnoceny pro výběrový soubor žáků 6. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (dále jen „6. ročník“) a 9. ročníku základních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií (dále jen „9. ročník“), a to testovou formou realizovanou prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET.³ Podoba šetření přitom umožnila hodnotit znalosti a dovednosti žáků v tématech souvisejících s dopravní výchovou vzhledem k dalším charakteristikám žáků a jejich škol (např. pohlaví a studovaný obor žáka, chování žáka jako cyklisty a další).
- Konečně čtvrté dílčí šetření – elektronické dotazování žáků a učitelů škol – bylo realizováno v návaznosti na výběrové zjišťování znalostí a dovedností žáků v tématech souvisejících s dopravní výchovou. Dotazování učitelů⁴ se zaměřilo na jejich postoje týkající se nejvýznamnějších témat souvisejících s dopravní výchovou, vhodných forem realizace dopravní výchovy, hlavních námětů pro zlepšení realizace dopravní výchovy či typických způsobů prohlubování odbornosti učitelů v tématech souvisejících s dopravní výchovou. Dotazování žáků se pak především věnovalo otázkám, jak často, kde a s kým žáci jezdí na kole, odkud především čerpají informace o tématech souvisejících s dopravní výchovou a jak hodnotí své znalosti a dovednosti ve vybraných tématech souvisejících s dopravní výchovou.

Tabulka č. 1 uvádí počty škol, ředitelů, učitelů a žáků jednotlivých typů šetření, které vstupují do hodnocení. Další informace k výběrovému zjišťování znalostí a dovedností žáků v tématech souvisejících s dopravní výchovou poskytuje příloha č. 1.

2 Tematická inspekční činnost ČŠI se, na rozdíl od komplexní inspekční činnosti, zaměřuje přímo na vymezený předmět zájmu, v případě této tematické zprávy tedy na témata související s dopravní výchovou.

3 Libovolný test může vždy postihnout pouze vybrané cíle vzdělávání; výsledky testu proto vždy vypovídají jen o těch cílech a aspektech, které byly v testu zahrnuty, a nelze je v žádném případě zobecňovat na celou zastřešující oblast.

4 Dotazování byli především učitelé, kteří se při výuce svých předmětů věnují výuce dopravněbezpečnostních témat.